

Utlåtande 2017:132 RI (Dnr 106-1029/2016)

**Psykisk ohälsa ett växande problem – Stockholm
behöver en stark samlad stadsövergripande strategi
för att kunna göra skillnad**

Motion (2016:78) av Johanna Sjö (M)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:78) av Johanna Sjö (M) om ”Psykisk ohälsa ett växande problem – Stockholm behöver en stark samlad stadsövergripande strategi för att kunna göra skillnad” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Johanna Sjö (M) anför i en motion till kommunfullmäktige att psykisk ohälsa i de utvecklade länderna idag utgör den största sammantagna sjukdomsbördan och den största samhällskostnaden av alla hälsoutmaningar, enligt Världshälsoorganisationens (WHO) rapporter. Motionären framför att en viktig utveckling skulle vara att skapa en samlad strategi på området psykisk hälsa med stark förankring i central ledning och styrning som kan driva arbetet tillsammans med relevanta förvaltningar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret anser att Stockholms stad aktivt arbetar med en rad åtgärder för att förebygga psykisk ohälsa och främja psykisk hälsa. Staden satsar på förebyggande, tillgängliga och tidiga insatser, riktat uppsökande arbete mot identifierade riskgrupper och utvecklar samverkan med övriga aktörer.

Arbetsmarknadsnämnden konstaterar också att det sker ett prioriterat arbete på nationell och regional nivå och anser att det nyligen påbörjade arbetet kan utvecklas ytterligare innan ställning tas till behovet av en särskild strategi för staden.

Socialnämnden hänvisar i sitt svar till den upprättade länsövergripande handlingsplanen inom området psykisk hälsa och det arbete som pågår inom ramen för Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm.

Utbildningsnämnden ser inte ett behov av en samlad strategi för ett tvärsektorielt arbete utan snarare bör det arbete som redan pågår på skolorna för att främja hälsa bland medarbetarna förstärkas.

Mina synpunkter

Psykisk ohälsa är ett växande och ytterst allvarligt samhällsproblem som drabbar alla åldrar – barn, unga och vuxna. Att säkerställa så att staden arbetar så effektivt som möjligt för att möta hälsoutmaningarna är av största vikt och jag välkomnar att frågan tas upp till diskussion.

Staden jobbar aktivt med en rad åtgärder för att motverka psykisk ohälsa, bland annat genom förebyggande och tidiga insatser, riktat uppsökande arbete mot identifierade riskgrupper och genom att utveckla samverkan med övriga aktörer. Staden gör rekordsatsningar på elevhälsan. Kommunerna i Stockholms län (KSL) har under hösten 2016 tillsammans med Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) upprättat en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig till år 2020. Inom ramen för Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm pågår ett tvärsektorielt arbete utifrån de lokala utvecklingsprogrammen, LUP, med syfte att uppnå ett ökat välbefinnande för medborgare i staden.

I de remissyttranden som inkommit framgår att mycket av det som motionen efterfrågar nyligen har påbörjats eller redan sker i olika former, samt

att dessa processer bör utvecklas och utvärderas innan ytterligare överliggande strategier påläggs. Jag delar den uppfattningen.

Arbetet för att motverka psykisk ohälsa och sjukdom är av högsta prioritet. Stadens uppgift är att hjälpa så många som möjligt så tidigt som möjligt och jag välkomnar en bred dialog för att nå det målet.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2016:78) av Johanna Sjö (M) om ”psykisk ohälsa ett växande problem – Stockholm behöver en stark samlad stadsövergripande strategi för att kunna göra skillnad”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:78) av Johanna Sjö om Psykisk ohälsa ett växande problem bifalls.
2. Därutöver anför följande.

Psykisk ohälsa är en allvarlig folkhälsosjukdom där flera insatser behövs. För att stärka arbetet ytterligare bör staden även samverka med andra städer världen över för att använda andras forskningsbeprövade erfarenheter kring ledning och styrning, stadsövergripande utvecklingsstöd och specifika insatser inom respektive förvaltningsområde.

Det är glädjande att Kommunförbundet i Stockholms län, KSL, under hösten 2016 tillsammans med samtliga kommuner i länet, Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) har arbetat för att upprätta en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig från 2016 till 2020, samt att flera andra initiativ till att motverka psykisk ohälsa har påbörjats. Men det som görs räcker det inte på långa vägar – mycket mer behöver göras.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:78) av Johanna Sjö (M) om ”Psykisk ohälsa ett växande problem – Stockholm behöver en stark samlad stadsövergripande strategi för att kunna göra skillnad” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 17 maj 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Jonas Nilsson (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Johanna Sjö (M) anför i en motion till kommunfullmäktige att psykisk ohälsa i de utvecklade länderna idag utgör den största sammantagna sjukdomsördan och den största samhällskostnaden av alla hälsoutmaningar, enligt Världshälsoorganisationens (WHO) rapporter. Motionären framför att en viktig utveckling skulle vara att skapa en samlad strategi på området psykisk hälsa med stark förankring i central ledning och styrning som kan driva arbetet tillsammans med relevanta förvaltningar.

I motionen yrkar Johanna Sjö (M) att kommunfullmäktige beslutar om följande.

- Att Stockholm stad tar fram en samlad strategi för ett tvärsektorieellt arbete för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa i ett livscykelperspektiv.
- Att strategin ges politisk prioritet genom samordnad strategisk styrning centralt i kommunen och centralt placerat utvecklingsstöd för förvaltningarna inom området.
- Att staden i det arbetet ställer sig i ett nära samarbete med andra städer världen över för att använda andras forskning beprövade erfarenheter kring ledning och styrning, stadsövergripande utvecklingsstöd och specifika insatser inom respektive förvaltningsområde.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att Stockholms stad aktivt arbetar med en rad åtgärder för att förebygga psykisk ohälsa och främja psykisk hälsa. Staden satsar på förebyggande, tillgängliga och tidiga insatser, riktat uppsökande arbete mot identifierade riskgrupper och utvecklar samverkan med övriga aktörer. Arbetet pågår även inom ramen för

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm och arbetet ligger i linje med kommunfullmäktiges inriktningsmål *Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla*.

Kommunerna i Stockholms län (KSL) har under hösten 2016 tillsammans med Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) upprättat en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig från 2016 till 2020. Handlingsplanen utgår från staten och Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) överenskommelse ”Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa 2016”.

Uppdrag Psykisk Hälsa är resultatet av överenskommelsen och syftar till att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete med ett gemensamt ansvarstagande från berörda aktörer. Målsättningen är att befolkningen ska erbjudas individ- och behovsanpassade och effektiva insatser av god kvalitet såväl vad gäller förebyggande och främjande insatser, som medicinsk behandling och sociala insatser inom området psykisk hälsa. Överenskommelserna stödjer även en strategisk och långsiktig kompetensförsörjning.

Under hösten 2016 har förslag gällande aktiviteter för perioden 2016-2018 lämnats, under förutsättning att stimulansmedel beviljas i samma nivå som för 2016. Aktiviteterna berör gemensamma satsningar som omfattar både barn- och unga och vuxna, barn och unga, vuxna och utbildningar. Aktiviteter som planeras sker inom ramen för övrigt arbete i länet i befintliga strukturer som används för att på bästa sätt tillvarata kunskap och ett gemensamt ansvarstagande mellan olika aktörer, t.ex. Samordningsförbunden, Regionala samrådet för psykiatri och beroendefrågor, Regionala samrådet för barn i behov av särskilt stöd (BUSSAM) samt lokala samverkansgrupper.

Inom ramen för *Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm* pågår en rad olika arbete inom de lokala utvecklingsprogrammen, LUP. LUP innehåller förebyggande och tidiga insatser som sker tvärsektorielt med syfte att uppnå ett ökat välbefinnande för medborgare i staden.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen anses besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 december 2016 att hänvisa till arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Reservation anfördes av Johanna Sjö m.fl. (alla M) och Johan Fälldin (C), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Ofelia Namazova (KD) som hänvisade till reservation anförd av Johanna Sjö m.fl. (alla M) och Johan Fälldin (C).

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 december 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Den ökade psykiska ohälsan i samhället avspeglas också i arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter, vilket sedan länge varit uppmärksammat i förvaltningen. En allt större andel av Jobbtorgs målgrupp lider till exempel av psykisk ohälsa, men problematiken återfinns också bland unga som inte fullföljer gymnasiet och därmed finns inom det kommunala aktivitetsansvaret, personer inom sfi och de inom övrig vuxenutbildning.

Kommunala insatser för personer med psykisk ohälsa erbjuds framför allt inom ramen för socialtjänstens uppdrag, vilket betyder att ansvaret inom staden i huvudsak ligger hos socialnämnden och på stadsdelarna. Men även arbetsmarknadsnämnden har ett aktivt arbete och ska samverka med stadsdelsnämnderna för att hitta adekvata lösningar för individen.

Den ökade andel individer med psykisk ohälsa i verksamheterna har artikulerat behovet av åtgärder inom förvaltningens verksamhetsområde. Bland annat genomförs kompetensutveckling för att förbättra kunskapen om och bemötandet av personer med PTSD. Förvaltningen arbetar tillsammans med stadsdelsnämnderna med att utveckla metoder och insatser för att stödja jobbtorgsaspiranter med psykosocial problematik. Under 2016 har en omorganisation av Jobbstarts verksamheter initierats för att utveckla insatser och det individuella stödet. Inom ramen för det arbete som sker gentemot unga som varken studerar eller arbetar finns ett samarbete med socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen Unga Funktionshindrade i syfte att hjälpa unga som lider av psykisk ohälsa att komma vidare i studier eller arbete.

Vikten av samverkan med andra aktörer uppmärksammas vidare i det som sker inom FINSAM där arbetsförmedlingen, försäkringskassan, kommun och landsting samverkar. Genom FINSAM kan insatser som kommer från flera aktörer koordineras, vilket ofta krävs för att lyckas med aktuell målgrupp.

Inom jobbtorgen pågår en implementering av metoden Individual Placement and Support (IPS), en evidensbaserad form av Supported Employment skapad för personer med psykisk ohälsa. Sedan tidigare har jobbtorgen också arbetat utifrån metoden Case Management som ger ett bredare stöd inom olika områden – hälsa, vård, behandling, hjälpmedel och fritid. Det arbetet ingår också i en av regeringen tillsatt vetenskaplig utvärdering för att pröva effekter av arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser för unga med aktivitetsnedsättning på grund av nedsatt arbetsförmåga

I budgeten för 2017 får nämnden ytterligare ansvar att särskilt utveckla kunskap om och insatser för aspiranter med funktionsnedsättning, posttraumatiskt stressyndrom och annan psykisk ohälsa. Därtill ska nämnden överta verksamheten Alfa från socialnämnden. Alfa erbjuder stöd till personer som har en varaktig funktionsnedsättning på grund av psykisk ohälsa, bland annat genom arbetsrehabilitering, information och vägledning om sysselsättning, studier, praktik och

arbete.

Sammanfattningsvis konstaterar förvaltningen att frågan är av hög aktualitet i verksamheterna och att det av den anledningen sker ett prioriterat och omfattande arbete för att bemöta de behov vi ser att deltagarna i våra verksamheter har. Arbetet sker i samverkan med andra berörda aktörer och utifrån strategier och handlingsplaner framtagna på nationell och regional nivå men gällande även på lokal nivå. Det finns också vetenskapliga utvärderingar knutna till vissa delar. Förvaltningen anser att det påbörjade arbetet kan utvecklas ytterligare innan ställning tas till behovet av en särskild strategi för staden.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 november 2016 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Andréa Ström m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 24 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen håller med motionären om att psykisk hälsa är en angelägen fråga där arbete behöver ske tvärssektoriellt.

Kommunerna i Stockholms län, KSL, har under hösten 2016 tillsammans med samtliga kommuner i länet, Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) arbetat för att upprätta en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig från 2016 till 2020. Fler parter än socialtjänst och specialistvård kommer att involveras för att uppnå mål- och delmål i handlingsplanen. Handlingsplanen utgår från staten och SKLs överenskommelse ”Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa 2016”.

Inom ramen för *Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm* pågår arbete på stadsdelsförvaltningarna med de lokala utvecklingsprogrammen, LUP. LUP innehåller förebyggande och tidiga insatser som sker tvärssektoriellt med syfte att uppnå ett ökat välbefinnande för medborgare i staden.

Sverige är sedan ett år genom SKL medlem i nätverket IIMHL och bevakar därmed stadens intressen inom området psykisk hälsa.

Sammanfattningsvis hänvisar förvaltningen i detta tjänsteutlåtande till den upprättade länsövergripande handlingsplanen inom området psykisk hälsa och det arbete som pågår inom ramen för *Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm* som svar på motionen.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 2 februari 2017 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

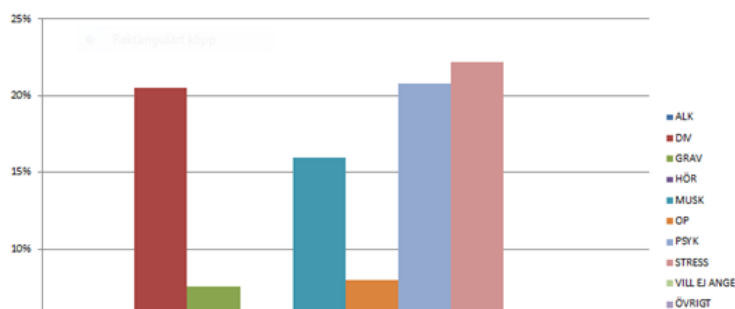
Reservation anfördes av Cecilia Brinck m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Christian Carlsson (KD) som hänvisade till reservationen anförd av Cecilia Brinck m.fl. (alla M).

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Nedanstående tabell visar utbildningsförvaltningens långtidssjukskrivning fördelat på sjukdomsorsak:

ALK = alkoholrelaterade, **DIV** = diverse (cancer, hjärtinfarkt, diabetes mm), **GRAV** = graviditetsrelaterade besvär, **HÖR** = hörsel, **MUSK** = problem i muskler, leder, skelett, **OP** = sjukskrivning efter operation, **PSYK** = allt psykiskt som inte är stress; ADD, ADHD, bipolär, depression, ångest, **STRESS** = stress, utmattning, **ÖVRIGT** = när det är fler diagnoser och därför inte möjligt att avgöra vad som sätter ner arbetsförmågan.

Sju
kdoms
orsake
n är
(föruto

m sjukdomar som cancer, diabetes med mera) i huvudsak kopplade till stress (22 procent), psykiska diagnoser (21 procent) och problem med rörelseapparaten/muskler (16 procent). De yrkesgrupper som har högst genomsnittlig sjukfrånvaro är elevassistenter, fritidsledare, fritidspedagog, förskollärare och barnskötare.

Utbildningsförvaltningen har genomfört fokusgrupper med dessa yrkesgrupper där det framkom att de upplevde en otydlig yrkesroll, avsaknad av resurser för att på bästa sätt ta hand om barn i behov av särskilt stöd, en hierarkisk organisation och avsaknad av en närvarande skollledning.

Den dominerande orsaken i Sverige vid långtidssjukskrivningar, efter problem i rörelseorganen, är psykiska problem. En undersökning¹ som genomfördes 2015 visade bland annat att viktiga faktorer för att minska risken för psykisk ohälsa kopplat till arbetet är att medarbetaren känner kontroll över sin arbetssituation, ett gott ledarskap och anställningstrygghet. Personer med otrygga anställningsvillkor löpte enligt rapporten 25 procent högre risk att drabbas av psykisk ohälsa i jämförelse med visstidsanställda.

De största grupperna med allmän visstidsanställning anställda på utbildningsförvaltningen är barnskötare och elevassistenter vilket alltså även är de grupper som har högst sjukfrånvaro på förvaltningen. Med denna kunskap som bas kommer förvaltningen därför att ta fram förslag tillsammans med de fackliga organisationerna kring hur dessa medarbetare snabbare kan erbjudas fast anställning och dessutom kommer särskilda utbildningsinsatser att genomföras riktade till elevassistenter och barnskötare för att förtydliga roll och uppdrag och på så vis försöka minska sjukfrånvaron.

Utbildningsförvaltningen har ett nära samarbete med företagshälsovården och har tagit fram olika insatser för att arbeta främjande och preventivt men även rehabiliterande. Ett exempel på förebyggande arbete är stresshanteringskurser baserade på KBT och ACT-metoder där kursdeltagarna uppger att de upplever en sänkt stressnivå och en bättre sömn.

På stadens skolor genomförs redan ett utvecklingsarbete inom elevhälsan som betyder mycket för att både upptäcka och förebygga psykisk ohälsa. Rektorer och elevhälsoteam vidareutvecklar det gemensamma uppdraget för elevhälsoteamets arbete på den egna skolan, med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser. Utvecklingsarbetet har bidragit till att medvetandegöra vikten av en struktur som baseras på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Stärkt profession inom elevhälsan och kollegialt lärande är några faktorer som kan vara gynnsamma för att minska den psykiska ohälsan bland eleverna, även handledning enskilt och i grupp.

Avslutningsvis vill utbildningsförvaltningen framhålla vikten av en styrkedja där parallella program och strategier kompletterar och stöttar verksamheten och inte konkurrerar med de mål och indikatorer som kommunfullmäktige sätter upp för respektive förvaltning. Utbildningsförvaltningen ser inte behov av en samlad strategi för ett tvärsektorielt arbete utan snarare bör det arbete som redan pågår på skolorna med att främja hälsa bland medarbetarna förstärkas.

---

¹ Psykisk ohälsa, arbetsliv och sjukfrånvaro, en kunskapsöversikt, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd)

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av Johanna Sjö m.fl. (alla M) och Johan Fälldin (C), enligt följande.

Att tillstyrka motionen.

Att därutöver anföra.

Det är glädjande att kommunerna i Stockholms län, KSL, har under hösten 2016 tillsammans med samtliga kommuner i länet, Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) arbetat för att upprätta en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig från 2016 till 2020. Samt att flera andra initiativ till att motverka psykisk ohälsa har påbörjats.

Men det som görs räcker det inte på långa vägar - mycket mer behöver göras. I ett läge när Stockholm står inför arbetskraftsbrist är det nödvändigt att göra allt för att bevara och optimera mänskliga humankapitalet – detta är ett av våra allra viktigaste frågor ur ett tillväxtperspektiv.

Att det nu pågår en mängd olika aktiviteter är ett skäl för en samlande strategi så att synkronisering kan öka effektiviteten. Annars är risken att många satsningar görs, men att utkomsten ändå blir begränsad.

Det finns också en ledartröja att ta på - Stockholm är en stor stad med utvecklingsmuskler och kunde med en sådan strategi bli förebild i Sverige. Internationellt är det nu flera stora städer som tar fram strategier för psykisk hälsa. Stockholm borde ta efter detta och ligga i framkant i Sverige och visa vägen.

Psykisk ohälsa är en allvarlig folkhälsosjukdom där flera insatser behövs, för att stärka arbetet ytterligare bör staden även samverka med andra städer världen över för att använda andras forskning beprövade erfarenheter kring ledning och styrning, stadsövergripande utvecklingsstöd och specifika insatser inom respektive förvaltningsområde.

Därför är det bekymmersamt att de exempel på aktiviteter som lyfts endast motsvarar delar av de fem områden som lyfts i överenskommelsen mellan Staten, Landstingen och Kommunerna.

De områden som särskilt saknas är fokusområdena:

- ledning, styrning och samordning
- förebyggande och främjande
- tidig upptäckt och insats

Det är anmärkningsvärt att dessa inte avspeglas i arbetssätt som behöver etableras och med de resurser staden har fått för att utveckla arbetet.

Det är en ganska blygsam och passiv ansats som redovisas när man betänker a) att den sammantagna samhällskostnaden som detta område tar i anspråk (enl. OECD, 4% av BNP och sannolikt avsevärt mer i stadens kostnadsbild), b) att insatser för

depression och ångest bedöms ge 4-5 gånger pengarna tillbaka. Kostnaden för passivitet är hög både vad gäller mänskligt lidande och ren ekonomisk skada .

Det är tydligt att det behöver en mer stadsövergripande överblick för att få in hela perspektivet.

Det finns redan strategiska resurser och politiska åtaganden såsom sociala investeringsfonden och Kommissionen för ett hållbart Stockholm som skulle kunna användas för utveckla ett samlat grepp kring de fem centrala områden som beskrivs i överenskommelsen mellan Sveriges kommuner och landsting och Staten.

Det är beklämmande att uppgiften som arbetsgivare inte alls berörs. Det är en kostsam och ineffektiv resursanvändning att inte arbeta aktivt med psykisk hälsa (stressprevention etc.) bland medarbetare – något som borde ligga högt på samtliga arbetsgivares agenda, men inte minst de offentligas. Stockholm borde ligga i framkant tillsammans med städer som New York, London, Philadelphia, Sydney för att som stad skapa sammanhållna lösningar kring befolkningens välbefinnande och psykiska hälsa!

Socialnämnden

Reservation anfördes av Andréa Ström m.fl. (alla M) enligt följande.

Att tillstyrka motionen.

Att därutöver anföra.

Det är glädjande att kommunerna i Stockholms län, KSL, har under hösten 2016 tillsammans med samtliga kommuner i länet, Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) arbetat för att upprätta en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig från 2016 till 2020. Samt att flera andra initiativ till att motverka psykisk ohälsa har påbörjats.

Psykisk ohälsa är en allvarlig folkhälsosjukdom där flera insatser behövs, för att stärka arbetet ytterligare bör staden även samverka med andra städer världen över för att använda andras forskning beprövade erfarenheter kring ledning och styrning, stadsövergripande utvecklingsstöd och specifika insatser inom respektive förvaltningsområde.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Cecilia Brinck m.fl. (alla M) enligt följande.

Se under arbetsmarknadsnämnden.